

SPECYFICZNE TRUDNOŚCI W UCZENIU

SPECYFICZNE TRUDNOŚCI W UCZENIU SIĘ

dotyczą dzieci, które odnoszą niepowodzenia w nauce pomimo prawidłowego poziomu inteligencji, dojrzałości w ogólnym rozwoju oraz zapewnienia im odpowiednich warunków dydaktycznych do zdobywania wiedzy i umiejętności.

Przyczyną występowania jest nieharmonijny rozwój psychoruchowy, a w szczególności opóźnienie rozwoju niektórych funkcji np. słuchowo-językowych, wzrokowo-przestrzennych), ruchowych oraz ich integracja czyli współdziałanie.

DYSLEKSJA

to specyficzne trudności w czytaniu, a więc niemożność opanowania umiejętności czytania.

DYSORTOGRAFIA

to specyficzne zaburzenia w nauce pisania, objawiające się popełnianiem błędów ortograficznych pomimo znajomości zasad pisowni i odpowiedniej motywacji do poprawnego pisania

DYSGRAFIA

to zaburzenie umiejętności pisania

DYSKALKULIA

to zaburzenie predyspozycji potrzebnych do rozumienia matematyki

CO NAS POWINNO ZANIEPOKOIĆ U DZIECKA

- opóźniony rozwój mowy,
- trudności z nauką jazdy na rowerze,
- problemy z wiązaniem sznurówek czy zapinaniem małych guzików,
- kłopoty z zapamiętaniem wierszyków, piosenek, dni tygodnia, nazw miesięcy,
- kłopot z opanowaniem tabliczki mnożenia,
- mylenie liter o podobnej budowie lub brzmieniu,
- zapominanie kształtu liter rzadko używanych, jak np. Ł, F, H,
- trudności z opanowaniem techniki czytania,
- opuszczanie wersów podczas czytania,
- przestawianie, opuszczanie lub zamienianie liter,
- kłopoty z rozumieniem czytanego tekstu, czy poleceń,
- nieprawidłowe rozmieszczanie zapisu w liniaturze lub na stronie zeszytu,
- zapominanie o rozpoczynaniu zdania od wielkiej litery,
- trudności w zakresie orientacji przestrzennej (prawa/lewa strona),
- trudności ze zmiękczeniami, głoskami dźwięcznymi i bezdźwięcznymi,
- błędy ortograficzne,
- niepoprawne konstruowanie zdań pod względem gramatycznym,
- kłopoty z układaniem historyjek obrazkowych i ich opisywaniem,
- brak chęci do rozwiązywania rebusów, krzyżówek,
- nieprawidłowy chwyt ołówka oraz mocny nacisk na kartkę,
- brak zainteresowania zadaniami związanymi z wycinaniem czy kolorowaniem,
- niepoprawna pozycja podczas pracy stolikowej, np. siedzenie na zgiętej nodze,
- wolne tempo pracy,
- trudności z koncentracją uwagi, łatwe rozpraszanie,
- szybka męczliwość.

Rodzicu!
Jeżeli u Twojego dziecka coś
Cię niepokoi warto:

- porozmawiać z Wychowawcą
- skonsultować się ze szkolnymi specjalistami
- udać się do Poradni Psychologiczno - Pedagogicznej

JAK PRACOWAĆ Z DZIECKIEM Z TRUDNOŚCIAMI

- kilka razy dziennie wykonywać 5 - 10 minutowe ćwiczenia słuchu fonemowego, np. dzielenie słów na sylaby, wyklaskiwanie lub wytupywanie sylab, liter, tworzenie słów z przestawionych sylab, zapisywanie dyktowanych wyrazów,
- doskonalić umiejętność czytania poprzez rozwiązywanie rebusów, różnego typu krzyżówek, itp.
- zachęcać i proponować pozycje dostosowane do wieku dziecka, jak też znajdujące się w kręgu jego zainteresowań. Warto czytać z dzieckiem i rozmawiać o tym, co zostało przeczytane, omawiać interesujące aspekty książki (pytać o opinię dotyczącą części książki, omawiać postacie oraz wymyślać alternatywne rozwiązania problemów, które mogły się pojawić, porównywać postacie w różnych książkach, porównywać treści z doświadczeniem dziecka).
- w pracy z dzieckiem można również skorzystać np. z książki B. Zakrzewskiej "Kombinatoryka wyrazowa. Spostrzegaj - pomyśl - działaj", aplikacji "Pszczółka" czy metody Warnkego,
- utrzymywać kształt liter zapisując je patykami na ziemi podczas spacerów,
- wspólnie z dzieckiem sporządzać listę zakupów,
- pracę z orografią i pisanem rozpocząć od przepisywania słów, zdań pojedynczych, a następnie złożonych. Dziecko na początku na kolorowo powinno zaznaczyć trudności ortograficzne, czy litery, które mu sprawiają kłopot. Po napisaniu samodzielnie dokonać poprawy i pokazać rodzicowi. Korektę dokonujemy na błędzie. Nie podkreślamy go, ani nie piszemy poprawnej formy nad błędem.
- kolejnym ćwiczeniem doskonalącym znajomość zasad ortograficznych jest pisanie z pamięci, Rodzic przygotowuje tekst, który dziecko czyta i zaznacza trudności ortograficzne, głośno może mówić pasującą do nich zasadę. Następnie czyta pierwsze zdanie, zasłania go, powtarza i zapisuje. Na koniec dokonuje poprawy i pokazuje rodzicowi.

JAK PRACOWAĆ Z DZIECKIEM Z TRUDNOŚCIAMI

- jeżeli w pisaniu z pamięci ilość błędów zmniejsza się przechodzimy wówczas do pisania ze słuchu, Rozpoczynamy pracę od krótkich zdań. Rodzic znów przygotowuje tekst, który dziecko czyta i zaznacza na kolorowo trudności, głośno podając odpowiednią zasadę ortograficzną. Opiekun dyktuje tekst, który dziecko zapisuje, Następnie dokonuje poprawy i pokazuje rodzicowi.
- w celu urozmaicenia nauki czytania i pisania można wykorzystać także rozsypanki literowe, wyrazowe, czy zdaniowe.
- w celu uatrakcyjnienia pracy dziecko może wykonać memory ortograficzne czy domino. Wspólnie z rodzeństwem lub kolegami może spróbować stworzyć swoją grę planszową z wykorzystaniem poznanych zasad ortograficznych,
- trudniejsze słowa warto zapamiętywać poprzez tworzenie rysunków czy skojarzeń,
- w sposób ciekawy i atrakcyjny edukacyjne gry planszowe pozwalają doskonalić koncentrację uwagi, szybkie przywołanie określonej nazwy, pamięć, spostrzegawczość, myślenie logiczne i strategiczne. W przypadku większych trudności można także skorzystać z terapii biofeedback,
- warto pamiętać, aby wykonywać również ćwiczenia mające na celu usprawnienie małej motoryki jak np. nawlekanie koralików, przekładanie pęsetą fasolek, wyszywanie, łączenie punktów, dorysowanie drugiej połowy rysunku,
- w przypadku pracy ręki należy także zwrócić uwagę na ćwiczenia mięśni obręczy barkowej, przedramienia czy ramienia, np. wymachy, mycie lustra, zmywanie i wycieranie naczyń,
- warto pamiętać także o prawidłowej pozycji podczas siedzenia.

Źródła:

- Bogdanowicz M.: „O dysleksji, czyli specyficznych trudnościach w czytaniu i pisaniu – odpowiedzi na pytania rodziców i nauczycieli”, Lublin 1994,
- Brejnak W.: „Dysleksja w teorii i praktyce”, Warszawski Oddział Polskiego Towarzystwa Dysleksji. Oddział Terenowy nr 1, 1999,
- Zakrzewska B.: „Trudności w czytaniu i pisaniu”, Warszawa 1996.
- M. Bogdanowicz, A. Adryjanek „Uczeń z dysleksją w szkole” Wyd. Pedagogiczne OPERON Gdynia 2004.

Opracowała: Katarzyna Gorzko - pedagog specjalny, terapeuta pedagogiczny

Specjalistyczna Poradnia Psychologiczno-Pedagogiczna dla Dzieci z Niepowodzeniami Edukacyjnymi w Krakowie

